

Dosarul nr.3ra-758/21

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Bostan, V.Negru, Gr.Dașchevici)

ÎN C H E I E R E

28 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Pretuleac împotriva Consiliului local Dancu, raionul Hâncești, terți Comisia Electorală Centrală, Oficiul Teritorial Hâncești al Cancelariei de Stat și Primăria satului Dancu, raionul Hâncești cu privire la contestarea actelor administrative,

împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de Vladimir Pretuleac, s-a casat hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni și s-a emis o nouă decizie,

c o n s t a ț ă :

La data de 10 iunie 2021, Vladimir Pretuleac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Dancu, raionul Hâncești, terți Comisia Electorală Centrală, Oficiul Teritorial Hâncești al Cancelariei de Stat și Primăria satului Dancu, raionul Hâncești cu privire la contestarea actelor administrative.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că prin decizia nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac” autoritatea deliberativă a satului Dancu a acordat vot de neîncredere Primarului satului Dancu. Iar, prin decizia nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”, s-a propus Comisiei Electorale Centrale desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac.

Reclamantul a relatat că în motivarea actului administrativ nominalizat, conform anexei nr. 1 la decizie, s-a invocat faptul că în perioada mandatului, satul Dancu a devenit un sat al contractiilor nelegitime, insalubru și lipsit de transparență.

Reclamantul a menționat că actele administrative contestate nu conțin mențiunea cu privire la exercitarea căilor de atac, fapt ce atrage după sine sancțiunea procedurală de la art. 165 alin. (2) Cod administrativ.

Cu referire la ilegalitatea deciziilor contestate, reclamantul a notat că nu este înregistrat niciun grup de inițiativă în sensul art. 191 alin. (2) Cod electoral.

Totodată, reclamantul a remarcat că colectarea semnăturilor și opiniilor *amicus curiae* a cetățenilor s-a efectuat contrar legii.

Adițional, reclamantul a susținut că nu există liste de subscripție, fapt expres prevăzut de art. 191 Cod electoral, iar întreaga procedură are un caracter viciat, astfel încât Consiliul local Dancu a făcut uz de putere discreționară nelimitată, care excedă limitele caracterului normativ, iar prin urmare nu a acționat cu bună-credință în limitele legale.

Reclamantul a reținut că verbul „este înregistrat” din dispoziția legală nominalizată la art. 191 alin. (2) Cod electoral, nu oferă un drept discreționar, dar urmează a fi interpretat sistemic. Conceptul „este înregistrat” urmează a fi interpretat în conexiune cu norma generală de la art. 190 din Codul electoral, care are o funcție disjunctivă, arătând că dreptul și obligația de a respecta anumite condiții *ad validatem*.

Reclamantul a invocat că a manifestat reticență față de argumentul autorității pârâte privind dreptul său exclusiv discreționar și oportunitatea acordării votului de neîncredere, ca pe metodă de a exclude controlul judecătoresc asupra legalității activității sale.

Reclamantul a mai indicat că motivarea deciziilor contestate denotă un formalism excesiv, iar inițierea referendumului nu urmărește un scop legitim. Or, cheltuielile destinate unui eventual referendum vor duce la intrarea comunității în incapacitate de plată.

Reclamantul a afirmat că pe lângă faptul că deciziile de acordare a votului de neîncredere și organizarea referendumului sunt ilegale, acestea încalcă drepturile sale individuale și nici nu este în interesul comunității.

Reclamantul a solicitat suspendarea executării deciziilor Consiliului local Dancu, raionul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac” și nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”.

Prin încheierea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, a fost admisă cerința lui Vladimir Pretuleac cu privire la suspendarea executării actelor administrative contestate, fiind dispusă suspendarea executării deciziilor Consiliului local Dancu, raionul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac” și nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, s-a respins acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Pretuleac împotriva Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, terți Comisia Electorală Centrală, Oficiul Teritorial Hâncești al Cancelariei de Stat și Primăria satului Dancu, raionul Hâncești cu privire la anularea deciziilor

Consiliului local Dancu, raionul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac” și nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”, ca fiind neîntemeiată. S-a anulat măsura de asigurare a acțiunii aplicată prin încheierea din 11 iunie 2021 a judecătorului Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni.

La 22 iunie 2021, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 Codul administrativ, Vladimir Pretuleac, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, a depus apel împotriva hotărârii din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Vladimir Pretuleac și s-a casat hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

S-a anulat decizia Consiliului local Dancu, r-nul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac” și decizia Consiliului local Dancu, r-nul Hâncești nr. 3/2 din 7 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”.

În motivarea soluției enunțate Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile art. 190 lit. a) Cod electoral, potrivit cărora referendumul local poate fi inițiat: de 1/2 din numărul consilierilor aleși, iar în cazul revocării primarului prin vot secret – de 2/3 din numărul consilierilor aleși.

Instanța de apel a constatat, că decizia nr. 2/7 din 20 mai 2021 a Consiliului local Dancu „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac ” este viciată. Or, s-a propus Comisiei Electorale Centrale inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, raionul Hâncești, fiind încălcată procedura de vot.

Instanța de apel a reținut că din analiza procesului-verbal nr. 2 al ședinței Consiliului local din 20 mai 2021, se atestă cu certitudine faptul că membrii Consiliului local Dancu, inițiind referendumul local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac, și-au exprimat votul în public, prin ridicarea mâinii, pe când art. 190 alin. (1) Cod electoral expres prevede că inițierea referendumului privind revocarea primarului se efectuează prin vot secret.

Instanța de apel a specificat, că în pct. 46 al Regulamentului-cadru privind constituirea și funcționarea consiliilor locale și raionale, aprobat prin Legea nr. 457-XV din 14 noiembrie 2003, se menționează că pentru exercitarea votului secret se folosesc buletinele de vot. Textul buletinelor de vot trebuie să fie clar și precis. Pentru exprimarea opțiunii se folosesc cuvintele "pro", "contra" și "abținut". Buletinele de vot se introduc în urna de votare. La numărarea voturilor nu se iau în calcul buletinele de vot, în care nu a fost exprimată opțiunea consilierului sau au fost folosite mai multe cuvinte, decât cele prevăzute în prezentul punct pentru a-și exprima opțiunea.

Instanța de apel a subliniat, că la materialele cauzei nu au fost prezentate probe, care ar confirma că procedura de vot secret a fost respectată.

Făcând referire la art. 118 Cod administrativ, instanța de apel a considerat ca fiind întemeiat și argumentul apelantului Vladimir Pretuleac că actul administrativ contestat nu corespunde condițiilor de motivare.

În ce privește mențiunea făcută la pct. 1 din decizia nr. 2/7 din 20 mai 2021, precum că motivele adoptării deciziei sunt prezentate în anexele la aceasta, instanța de apel a invocat că aceasta în niciun caz nu înlătură viciul nemotivării actului administrativ.

În acest context, instanța de apel a reținut că prima instanță nu a constatat dacă anexele la decizia Consiliului local Dancu nr. 2/7 din 20 mai 2021 au fost întocmite înainte sau după adoptarea acestei decizii, ceea ce *a priori* exclude că aceste acte pot fi parte componentă a actului administrativ contestat, sau partea motivatoare a acestuia. Astfel, Anexa nr. 5 a fost întocmită la data de 16 mai 2021, iar Anexele nr. 1 și nr. 2 la data de 17 mai 2021.

Așadar, instanța de apel a conchis, că Consiliul local Dancu a motivat actul administrativ înainte să-l emită, fapt care este inadmisibil. În aceeași ordine de idei, Anexa nr. 3, nr. 4 și nr. 6 au fost întocmite la data de 24 mai 2021, adică cu 4 zile după adoptarea actului administrativ. Cu toate acestea, nu există nici o altă decizie de modificare sau completare a deciziei Consiliului local Dancu nr. 2/7 din 20 mai 2021, prin care s-ar introduce motivarea ulterioară a actului administrativ. Respectiv, aceste anexe au fost pur și simplu atașate la actul administrativ, ca parte integrantă a acestuia, în lipsa unei decizii a Consiliului local Dancu în acest sens, ceea ce contravine normelor legale.

Analizând Anexele nr. 1 și nr. 3, instanța de apel a observat că acestea sunt de fapt niște cereri adresate Comisiei Electorale Centrale și nu o componentă a unui act administrativ individual.

Instanța de apel a precizat că lipsa indicării în actul administrativ defavorabil a motivelor, care au stat la baza emiterii acestuia, reprezintă, din perspectiva jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, o exercitare arbitrară a puterii publice (a se vedea hot. CEDO Lupșa împotriva României; cererea nr. 10.337/04, § 31 - 34). La fel, contrar legislației naționale și principiului „*bunei guvernante*” autoritatea publică pârâtă, prin omisiunea de a motiva actul administrativ, nu a acționat într-un mod corespunzător și cu maximă consecvență (a se vedea hot. CEDO din 08.07.2008, Megadat.com S.R.L. v. Republica Moldova, nr. 21151/04, § 72; Beyeler v. Italy [GC], nr. 33202/96. § 120, ECHR 2000-1).

În continuare, instanța de apel a reținut că nu doar normele de drept generale legiferează obligativitatea motivării actului administrativ de inițiere a referendumului local de revocare a primarului. Astfel, conform art. 187 alin. (3) Cod electoral, revocarea primarului prin referendum poate fi inițiată în cazul în care acesta nu respectă interesele comunității locale, nu exercită în mod adecvat atribuțiile de ales local prevăzute de lege, încalcă normele morale și etice, fapte confirmate în modul stabilit.

Din interpretarea literară a prevederii legale citate, în special a sintagmei „*fapte confirmate în modul stabilit*”, instanța de apel a concluzionat că revocarea primarului poate avea loc doar în cazul, în care acesta nu respectă interesele comunității locale, nu exercită în mod adecvat atribuțiile de ales local prevăzute de lege, încalcă normele morale și etice imputate acestuia, aceste fapte fiind

confirmate și introduse în dosarul administrativ și în motivarea actului administrativ de inițiere a referendumului.

Instanța de apel a menționat că informațiile expuse în anexele la decizia contestată, nu pot fi reținute ca acte confirmative a încălcărilor imputate Primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac.

De asemenea, instanța de apel a reținut, că conform anexei nr. 2 la Decizia nr. 2/7 din 20 mai 2021, urmează că motivele pentru care se acordă vot de neîncredere Primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac și s-a inițiat referendumul local, sunt că ultimul nu respectă interesele comunității locale; nu exercită în mod adecvat atribuțiile de ales local; încalcă normele morale și etice; a construit ilegal apeductul satului nou, fără a avea decizia Consiliului local Dancu; a colectat bani de la cetățeni pentru construcția apeductului și nu a eliberat bon de plată; a construit în anul 2020 o porțiune de drum în temeiul deciziei din anul 2018 și a proiectului neaprobat din 17 mai 2021.

Instanța de apel a invocat că învinuirile aduse se rezumă la o serie de pretinse ilegalități, care atrag după sine răspundere penală, contravențională, administrativă și civilă. Cu toate acestea, în argumentarea învinuirilor aduse nu au fost prezentate hotărâri judecătorești definitive de sancționare a Primarului Vladimir Pretuleac.

Instanța de apel a afirmat, că deși la decizia contestată au fost anexate mai multe cereri semnate de localnici din satul Dancu, adresate Inspectoratului de Poliție Hâncești, prin care se solicită a fi luate măsuri în privința acestuia, precum că au fost numiți cu cuvinte înjosoare față de mai mulți consăteni, procese-verbale de atragere la răspundere contrevențională a Primarului Vladimir Pretuleac, nu au fost prezentate. De asemenea, nu au fost prezentate acte de constatare emise de autoritățile competente în vederea stabilirii încălcărilor de către Primarul Vladimir Pretuleac în cadrul lucrărilor de edificare a apeductului satului nou, fără a avea decizia Consiliului local Dancu; colectării de bani de la cetățeni pentru construcția apeductului fără eliberarea bonului de plată și construirii în anul 2020 a unei porțiuni de drum cu decizia din anul 2018 și cu proiect neaprobat din 17 mai 2021.

În condițiile descrise, instanța de apel a reținut că faptele imputate Primarului satului Dancu Vladimir Pretuleac, de nerespectare a intereselor comunității locale, neexercitare în mod adecvat a atribuțiilor de ales local, încălcarea normelor morale și etice, nu se bazează pe altceva decât declarațiile consilierilor locali, astfel lipsind hotărâri judecătorești definitive, condamnări penale, contravenționale, civile, decizii de sancționare contravențională a agenților constatare, acte de constatare ale autorităților de control (Autoritatea Națională de Integritate, Consiliului Concurenței, Curtea de Conturi etc.), sau orice alte probe în afară de simple declarații.

În context, instanța de apel a menționat că și Comisia de la Veneția și Directoratul General al Drepturilor Omului și Statul de Drept al Consiliului Europei, în Avizul „*amicus curiae*” din 16 noiembrie 2020, consideră că, în principiu, securitatea termenului fix al mandatelor membrilor organelor constituționale servește scopul asigurării independenței lor față de presiunea externă.

În continuare, instanța de apel a comunicat, că este cert că principiul respectiv instituie condiționarea retragerii unui mandat obținut în condițiile legii

doar în strictă conformitate și cu respectarea întocmai, a condițiilor de retragere a acestuia.

Astfel, instanța de apel a concluzionat că la caz, nu au fost respectate aceste condiții în cadrul demarării procedurii administrative cât și la votarea acesteia. În aceste circumstanțe, alegațiile consilierilor locali cu privire la prezența la caz a motivelor de revocare a primarului din funcție, nu pot fi considerate ca fiind fapte confirmate în modul stabilit, ceea ce conduce, în lumina art. 187 alin. (3) Cod electoral, la ilegalitatea deciziei de inițiere a referendumului local, or, în lipsa faptelor confirmate, lipsesc condițiile instituite de legiuitor pentru demararea procedurii de acordare a votului de neîncredere primarului prin referendum.

Cu referire la decizia Consiliului local al satului Dancu nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”, instanța de apel a menționat că din interpretarea art. 196 alin. (1) Cod electoral, acest act administrativ este unul subsecvent deciziei nr. 2/7 din 20 mai 2021. Or, norma în cauză prevede că după expirarea a 15 zile de la depunerea listelor de subscripție sau de la adoptarea deciziei consiliului local a autorității reprezentative a unității administrativ-teritoriale cu statut special sau a primarului, consiliul local respectiv sau autoritatea reprezentativă a unității administrativ-teritoriale cu statut special va adopta decizia privind desfășurarea referendumului local, sau refuzul de a-l efectua.

Instanța de apel a specificat, că în consecință, legalitatea și temeinicia deciziei nr.3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”, depinde în mod nemijlocit de decizia inițială a consiliului local, decizia nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”.

La data de 25 iunie 2021, Consiliul local Dancu, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, a depus recurs împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În susținerea recursului recurentul a invocat dezacordul cu hotărârea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul, că Curtea de Apel Chișinău a interpretat eronat legea.

Recurentul a precizat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 187 alin. (3) Cod electoral, în partea sintagmei „fapte confirmate în modul stabilit”. Potrivit art. 187 alin. (3) Cod electoral, „Revocarea primarului prin referendum poate fi inițiat în cazul în care acesta nu respectă interesele comunității locale, nu exercită în mod adecvat atribuțiile de ales local prevăzute de lege, încalcă normele morale și etice, fapte confirmate în modul stabilit”.

Recurentul a menționat, că instanța de apel a admis eronat argumentele intimatului Vladimir Pretuleac precum că faptele stipulate în art. 187 alin. (3) din Codul electoral urmează a fi confirmate în baza unui act de sancționare într-o procedură contravențională, penală sau civilă. Astfel, recurentul a indicat că art.187 alin. (3) din Codul electoral folosește doar sintagma „în modul stabilit”, însă nu folosește sintagma „în modul stabilit de lege”. Instanța de apel nu putea fi atât de sigură în această afirmație, fiindcă sintagma „fapte confirmate în modul stabilit” este neclară întrucât nu stipulează care este modul stabilit. Astfel, această

prevedere legală contravine prevederilor art. 23 din Constituția Republicii Moldova, deoarece nu stipulează cu certitudine care ar fi acel mod stabilit.

Cu referire la aceste argumente, recurentul a specificat, că la emiterea deciziei din 24 iunie 2021 instanța de apel nu a respectat și nomele cu privire la aprecierea și admisibilitatea probelor, ceea ce a dus la soluționarea eronată a apelului și constituie un temei de casare a deciziei prevăzut în art. 432 alin. (4) din CPC. Curtea de Apel Chișinău a admis în cadrul examinării cauzei în instanța de apel, proba înregistrărilor video a ședinței Consiliului local Dancu, fără ca apelantul Vladimir Pretuleac să demonstreze existența unei imposibilități de a prezenta această probă în prima instanță, ceea ce constituie o încălcare a prevederilor art. 372 alin. (1) din CPC și a prevederilor art. 119¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă.

În final, recurentul a precizat că anexele la decizia nr. 2/7 din 20 mai 2021 au fost întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare, respectiv acestea sunt legale și întemeiate.

La 26 iunie 2021 în adresa Comisiei Electorale Centrale, Oficiului Teritorial Hâncești al Cancelariei de Stat și Primăriei satului Dancu, raionul Hâncești, prin intermediul poștei electronice, a fost expediată copia recursului depus de Consiliul local Dancu, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 28 iunie 2021 Vladimir Pretuleac, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Consiliul local Dancu, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac sau respingerea acestuia cu menținerea deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 74 alin. (6) Cod electoral, împotriva hotărârii instanței de judecată poate fi depus un apel în termen de o zi de la pronunțare, iar împotriva deciziei instanței de apel - un recurs în termen de o zi de la pronunțare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus la 25 iunie 2021 este în termen, având în vedere că hotărârea instanței de fond, care se solicită a fi anulată, a fost adoptată la 24 iunie 2021.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Consiliul local Dancu, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

Conform art. 246 alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ

exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni

de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Consiliul local Dancu, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul depus de Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Nina Vascan

Dosarul nr.3ra-758/21

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Bostan, V.Negru, Gr.Dașchevici)

Î N C H E I E R E

28 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componentă:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând cererea depusă de Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, cu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „fapte confirmate în modul stabilit” prevăzută în art. 187 alin. (3) Cod electoral,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Pretuleac împotriva Consiliului local Dancu, raionul Hâncești, terți Comisia Electorală Centrală, Oficiul Teritorial Hâncești al Cancelariei de Stat și Primăria satului Dancu, raionul Hâncești cu privire la contestarea actelor administrative,

c o n s t a t ă :

La data de 10 iunie 2021, Vladimir Pretuleac a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului local Dancu, raionul Hâncești, terți Comisia Electorală Centrală, Oficiul Teritorial Hâncești al Cancelariei de Stat și Primăria satului Dancu, raionul Hâncești cu privire la suspendarea executării actelor administrative, anularea deciziilor Consiliului local Dancu, raionul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac” și nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”.

Prin încheierea din 11 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, a fost admisă cerința lui Vladimir Pretuleac cu privire la suspendarea executării actelor administrative contestate, fiind dispusă suspendarea executării deciziilor Consiliului local Dancu, raionul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu,

Vladimir Pretuleac” și nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”, până la rămânerea definitivă a hotărârii judecătorești.

Prin hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, s-a respins acțiunea în contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Vladimir Pretuleac împotriva Consiliului local Dancu, raionul Hâncești, terți Comisia Electorală Centrală, Oficiul Teritorial Hâncești al Cancelariei de Stat și Primăria satului Dancu, raionul Hâncești cu privire la suspendarea executării actelor administrative, anularea deciziilor Consiliului local Dancu, raionul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac” și nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului satului Dancu, Vladimir Pretuleac”, ca fiind neîntemeiată. S-a anulat măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea din 11 iunie 2021 a judecătorului Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni.

La 22 iunie 2021, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 Codul administrativ, Vladimir Pretuleac, reprezentat de avocatul Nicolae Frumosu, a depus apel împotriva hotărârii din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Vladimir Pretuleac și s-a casat hotărârea din 21 iunie 2021 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni, cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii.

S-a anulat decizia Consiliului local Dancu, r-nul Hâncești nr. 2/7 din 20 mai 2021 „Cu privire la inițierea referendumului local privind revocarea primarului s. Dancu, Vladimir Pretuleac” și decizia Consiliului local Dancu, r-nul Hâncești nr. 3/2 din 07 iunie 2021 „Cu privire la desfășurarea referendumului local privind revocarea din funcție a primarului s. Dancu, Vladimir Pretuleac”.

La data de 25 iunie 2021, Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, a depus recurs împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Totodată, Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, a depus cerere cu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova pentru a fi declarată neconstituțională sintagma „fapte confirmate în modul stabilit” prevăzută în art. 187 alin. (3) Cod electoral, pentru că acesta contravine prevederilor art. 23 alin. (2) al Constituției Republicii Moldova „Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle”.

Recursul depus de Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău este inadmisibil.

Examinând cererea Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, și luând în considerație că recursul depus de Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău este inadmisibil, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că

aceasta urmează a fi respinsă, din următoarele motive.

Prin prisma art. 195 din Codul administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Deopotrivă, alineatul (5) al aceluiași articol stipulează că instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă cererea de chemare în judecată sau cererea de apel a fost acceptată în modul prevăzut de lege, ori dacă cererea de recurs împotriva hotărârii sau deciziei curții de apel a fost declarată admisibilă conform legii.

Din interpretarea logico-juridică a dispozițiilor art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă rezultă cert că pentru a fi admisă, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale trebuie să întrunească anumite condiții cumulative, una dintre care este ca obiectul excepției să intre în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

Mai mult, în sensul logico-juridic al dispozițiilor art. 12¹ alin. (5) din Codul de procedură civilă, instanța de judecată poate ridica excepția de neconstituționalitate doar dacă examinează fondul cauzei după ce a primit în procedură cererea cu care a fost sesizată.

La caz, însă, instanța de recurs nu poate ridica excepția de neconstituționalitate în condițiile în care nu a soluționat fondul cauzei, procedura de recurs fiind finisată la etapa admisibilității recursului depus de Consiliul local Dancu împotriva deciziei din 24 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin declararea acesteia prin încheierea din 28 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție ca fiind inadmisibil.

Prin urmare, din motivele reliefate supra, cererea cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate înaintată de Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac urmează a fi respinsă.

Conform art. 195 și art. 230 din Codul administrativ și în conformitate cu art.12¹ din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Consiliul local Dancu, raionul Hâncești, reprezentat de avocatul Alexandru Prisac, cu privire la sesizarea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „fapte confirmate în modul stabilit” prevăzută în art. 187 alin. (3) Cod electoral.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan